

Kursplan

Fakultetsnämnden för hälsa, socialt arbete och beteendevetenskap
Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap

4SQ200 Specialpedagogik III, 30 högskolepoäng
Special Education III, 30 credits

Ämnesgrupp

Pedagogik

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1F

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap 2009-11-19

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2010

Förkunskaper

Fritidspedagog, förskolläraryrket eller lärarexamen samt Specialpedagogik 1-30 hp eller motsvarande.

Förväntade studieresultat

Delkurs 1: Samtal som pedagogiskt verktyg

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- Värdera samtalets villkor och förutsättningar samt visa en fördjupad förmåga att vara en kvalificerad samtalspartner tillsammans med barn, ungdomar, föräldrar och kollegor.
- Självständigt identifiera hur kön, klass, etnicitet och mångkulturalitet påverkar barn och ungdomars möjligheter till lärande.

Delkurs 2: Effekter av specialpedagogiska insatser

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- Kritiskt analysera pedagogiska insatser utifrån organisations-, grupp- och individnivå.

Delkurs 3: Pedagogiska strategier i syfte att kunna erbjuda en optimal lärandemiljö

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- Självständigt identifiera och analysera pedagogiska strategier i syfte att kunna erbjuda en optimal lärandemiljö
- Kommunicera olika funktionsnedsättningar och dess pedagogiska konsekvenser

Delkurs 4: Fördjupning och skriftlig rapport

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- Tillämpa forskningsverktygen observation och intervju utifrån en kvalitativ databearbetning
- Självständigt planera och genomföra en kvalitativ intervjustudie utifrån ett vetenskapligt förhållningssätt med koppling till specialpedagogiskt verksamhet

Innehåll

Kursen består av fyra delkurser:

Delkurs 1 Samtal som pedagogiskt verktyg 7,5 högskolepoäng

I kursen behandlas följande avsnitt:

- Teoretiska utgångspunkter för det professionella samtalet
- Konflikthantering
- Pedagogisk handledning
- Kön, klass, etnicitet

Delkurs 2 Effekter av specialpedagogiska insatser 7,5 högskolepoäng

I kursen behandlas följande avsnitt:

- Kartläggning av individens möjligheter med fokus på inkluderande och exkluderande konsekvenser av specialpedagogiska insatser:
- Observation
- Utvecklingssamtal
- Individuell utvecklingsplan och åtgärdsprogram
- Verksamhetsförlagd utbildning omfattande 1,5 hp

Delkurs 3 Pedagogiska strategier i syfte att kunna erbjuda en optima 7,5 högskolepoäng

I kursen behandlas följande avsnitt:

- Utvecklingsstörning
- Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar
- Dyslexi
- Dyskalkyli

Delkurs 4 Fördjupning och skriftlig rapport 7,5 högskolepoäng

I kursen behandlas följande avsnitt:

- Intervju som forskningsverktyg
- Databassökning
- Den vetenskapliga rapporten
- Handledning via web.

Undervisningsformer

Kursens arbetsformer utgörs av föreläsningar, seminarier och grupparbeten.

1,5 högskolepoäng är förlagd till respektive verksamhet.

Obligatorisk närvaro krävs eller förekommer under hela eller delar av kursen och detta framgår av respektive schema eller studieplan.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Examinationsformerna varierar med hänsyn till kursinnehållet. Muntlig och skriftlig redovisning förekommer såväl individuellt som i grupp.

För betyget Godkänd krävs att förväntade studieresultat är uppfyllda.

Bedömningskriterier gällande de olika examinationsuppgifterna anges i Studiehandedningen. Delkursbetygen sammanställs till ett slutbetyg på hela kursen. För att erhålla betyget Väl godkänd på hela kursen krävs Väl godkänd på minst tre delkurser.

Omtentamen erbjuds inom sex veckor (inom ramen för ordinarie terminstider) och antalet tentamenstillfällen för respektive uppgift är begränsat till fem gånger.

Kursvärdering

Kursvärdering genomförs kontinuerligt muntligt och/eller skriftligt under kursens gång. Efter avslutad kurs, 20 poäng, utförs skriftligt enligt institutionens kursvärderingsmall. Kursvärderingen sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Samtal som pedagogiskt verktyg 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Axline, V. (2006). *Dibs söker sig själv*. Stockholm: Norstedts Akademiska Förlag. (211 s).

Bollnow, O. F. (2002). *The pedagogical atmosphere. The perspective of educator*. (19 s).

Elmeroth, E. & Häge, J. (2009). *Flyktens barn*. Lund: Studentlitteratur. (139 s)

Englund, T. (2000). *Deliberativa samtal som värdegrund – historiska perspektiv och aktuella förutsättningar*. Stockholm: Skolverket. (14 s)

Granath, G. (2008). *Milda makter! Utvecklingssamtal och loggböcker som disciplinerings tekniker*. Göteborg: Acta Universitatis Gothoburgensis. (ss 5-76; ss 175-184)

Groth, D. (2007). *Uppfattningar om specialpedagogiska insatser*. Luleå: Luleå tekniska universitet. (ss 11-20; ss 30-45; ss 46-64)

Hedlin, M. (2008). *Jämställdhet - en del av skolans värdegrund*. Stockholm: Liber. (125 s)

Hjörne, E. & Säljö, R. (2008). *Att platsa i en skola för alla*. Stockholm: Norstedts Akademiska förlag. (ss. 26-50)

Juul, J. & Jensen, H. (2001). *Relationskompetens*. Stockholm: Runa förlag. (285 s)

Lindh, G. & Lisper, H-O. (1990). *Samtal för förändring*. Lund: Studentlitteratur. (104 s)

Skolverket. (2008). *Särskilt stöd i grundskolan - en sammanställning av senare års forskning och utvärdering*. Stockholm: Skolverket (ss. 14-28; ss. 60-80)

Skolverket. (2006). *Allmänna råd och kommentarer för arbetet med att främja likabehandling*. Stockholm: Skolverket. (35 s)

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Effekter av specialpedagogiska insatser 7,5 hp
Obligatorisk litteratur

Asp-Onsjö, L. (2006). *Åtgärdsprogram- dokument eller verktyg?* Göteborg: Acta Universitatis Gothburgensis. (227 s)

Einarsson, C. & Hammar Chiriac, E. (2001). *Gruppobservationer*. Lund: Studentlitteratur. (156 s)

Eriksson-Gustavsson, A-L. & Samuelsson, J. (2007). *Didaktiska samtal i specialpedagogiska kontexter. En studie av undervisning i grundläggande svenska och matematik*. Finns att köpa på institutionen.

Groth, D. (2007). *Uppfattningar om specialpedagogiska insatser*. Luleå: Luleå tekniska universitet. (ss. 21-29; ss.30-45))

Hallerstedt, G. (red). (2007). *Diagnosens makt om kunskap, pengar och lidande*. Göteborg: Daidalos.(ss.29-40)

Hjörne, E. & Säljö, R. (2008). *Att platsa i en skola för alla*. Stockholm: Norstedts Akadmeiska förlag.(ss. 56-140)

Persson, B. (2004). *Specialpedagogik och dokumentation i en skola för alla. En fråga om likvärdighet, rättvisa eller rättigheter?* Utbildning & Demokrati 2004, Vol.13, Nr, 2. (Artikel) (ss.97-113)

Skolverket. (2008). *På tal om mobbning - och det som görs*. Stockholm: Skolverket, (199 s).

Skolverket.(2008). *Särskilt stöd i grundskolan en sammanställning av senare års forskning och utvärdering*. Stockholm: Skolverket .(ss.30- 57)

Thornberg, R. (2006). *Det sociala livet i skolan*. Stockholm: Liber. (288 s)

Välj en av dessa:

- Eriksson, B., Lindberg, O., Flygare, E. & Daneback, K. (2002). *Skolan – en arena för mobbning*. Stockholm: Skolverket. (133 s).
- Larsson, E.(2000). *Mobbad? Det har vi inte märkt!* Stockholm: Liber. (192 s).

Litteraturförteckning Delkurs 3 - Pedagogiska strategier i syfte att kunna erbjuda en optima 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Ahlberg, A. (1997). *Children learning numerosity*. I. Children´s ways of handling and experiencing numbers.Göteborg: Acta Acta Universitatis Gothoburgensis. (Artikel) (ss. 97-109)

Hallerstedt, G. (red). (2007). *Diagnosens makt*. Göteborg: Daidalos. (ss. 59-70; ss.73-104)

Høien, T. & Lundberg, I. (1999). *Dyslexi. Från teori till praktik*. Stockholm: Natur

och Kultur. (359 s)

Hägström, I. (2003). *Elever med läs- och skrivsvårigheter/dyslexi*. I Bjar.L.& Liberg, C. (red). (Artikel) (ss. 237-249)

Kadesjö, B. (2001). *Barn med koncentrationssvårigheter*. Stockholm: Liber AB. (279 s)

Diagnosens makt om kunskap, pengar och lidande. Göteborg: Daidalos. (ss. 29-40; ss. 59-70; ss. 73-104)

Lind, J. (red). (2007). *Normalitetens förhandling och förvandling*. Stockholm: Brutus Östling Förlag. (ss. 67-96; ss. 197-229; ss. 231-252)

Lindqvist, R. & Sauer, L. (red). (2007). *Funktionshinder, kultur och samhälle*. (Artikel) (ss. 16-34)

Magnusson, E. & Naucmér, K. (2006). *Läsa som ett rinnande vatten-om läsförståelse och språkstörning*. I Bjar, L. Det hänger på språket. (Artikel) (ss. 189-209)

Myndigheten för skolutveckling. (2008). *Mer än matematik-om språkliga dimensioner i matematikuppgifter*. Stockholm: Liber. (48 s)

Myndigheten för skolutveckling. (2006). *Matematik. En samtalsguide om kunskap, arbetssätt och bedömning*. Stockholm: Liber. (69 s)

Sjöberg, G. (2008). *Om det inte är dyskalkyli, vad är det då?* Umeå: Umeå universitet. (ss. 92-112; ss. 221-241)

Skolverket. (2007). *Rapport 304. Vad händer med läsningen?* (ss. 8-15)

Skolverket. (2003). *Att förebygga och möta läs- och skrivsvårigheter*. Stockholm: Skolverket. (69 s)

SOU 2003: 35. *För den jag är. Om utbildning och utvecklingsstörning*. Utbildningsdepartementet. Stockholm: Fritzes. (Artikel) (ss. 171-193)

Dessutom tillkommer en valbar skönlitterär bok som anknyter till en funktionsnedsättning.

Litteraturförteckning Delkurs 4 - Fördjupning och skriftlig rapport 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Backman, J. (2008). *Rapporter och uppsatser*. Lund: Studentlitteratur (213 s).

Elmeroth, E. (1995). *Anvisningar för rapportarbete*. Kalmar: Institutionen för Hälso- och Beteendevetenskap (15 s).

Lantz, A. (1993). *Intervjumethodik*. Lund: Studentlitteratur (165 s).

Dessutom tillkommer cirka 600 s som anknyter till rapportarbetet.